

Glas zavetnikov

Leto I - Št. 82

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, ponedeljek 24. septembra 1945

UREDNIŠTVO: V. S. Pellico 8. - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mirtovski L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni oglas L. 12. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 12. Davek ni vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema Unione Pubblicità Italiana S. A., Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Tokopisov ne vračamo.

Zunanji ministri in Julijska krajina

Dejstvo je dejstvo. Narodnostno dejstvo, gospodarsko dejstvo je gospodarsko dejstvo. Prav tako pa smo lahko mirni, da bo resnica, naj jo je tako zavija izvestni tisk v Julijski krajini, ostala resnica za zunanje ministre v Londonu. Toda verjetno je, da bodo zunanji ministri pri svojih odločitvah vzeli v poštev politično zrelost in tist, da odgovornost posameznih nasprotujočih si skupin in narodov v teh krajih, ter bo to imelo na njih izvesten vpliv. Bila je zelo nesrečna in tudi neprijetna zadeva za resnične prijatelje Jugoslovanov in Italijanov, od katerih so nekateri vodili dolge boje v gorah s partizani, ko so morali ugotoviti, da se udeležujejo človeškega boja, posebno v enem listu, katerega neosnovanost je zaprepastila ves svet in je bila predmet ostre kritike diplomatik svetovnega tiska, ki so obiskali področje Julijske krajine.

Podoben je nasprotna stranica v časopisju predložitelj svetovni pretrgati in smeina razlaganja, ki naj bi temeljila na zgodovinskih podatkih o »italianitah«, ki so se povzpela tako visoko, kot da bi hotela trdit, da je Beograd italijansko mesto.

Gotovo je, da je v korist svetovnega mira in uspeha, kadar živijo v Julijski krajini, da v tej zvezi vsaka država, obtožba in protitožba, ki se pojavi v časopisju Julijske krajine, temelji na največji točnosti. Izvor teh časopisov — po zaslugi Angleških letalskih sil — prišpejo v London neverjetno hitro. Zunanji ministri različnih vele-sil imajo verjetno izvestno sposobnost razlikovati odgovornost tisk od neodgovornega in bodo na tej podlagi naredili svoje zaključke o čuti odgovornosti različnih ljudi, ki so odgovorni za posamezne članke.

Bodočnost človeštva in posebno bodočnost Julijske krajine v prihodnji zimi je prevelika zadeva, da bi bilo na mestu stvar zaključiti in otekočati s polemikami in zavijanjem po časopisju. Če bodo v izvestnem tisku v Julijski krajini nadaljevali s osebnimi, netočnimi in neodgovornimi pisanjem, tedaj bi se moglo zgoditi, da bi pravilno in pravilno rešitev o tem vprašanju odločili, dokler se ne bi izvestne osebe zavedle svoje odgovornosti do svojih sodelavcev.

SVET ZUNANJIH MINISTROV

Težave in zastoj pri delu konference

Jasne razlike v pogledih med Sovjetsko zvezo ter med Veliko Britanijo in Združenimi državami na drugi strani

Po sobotni popoldanski seji Sveta zunanjih ministrov so objavili sledeče uradno poročilo:

»Svet zunanjih ministrov, se je danes popoldne sestel na seji, ki ji je predsedoval zunanji minister Molotov. Razpravljali so o vprašanju, ki so na dnevnem redu. Prihodnji sestanek bo v ponedeljek dopoldne ob 11. uri.«

Prehodno so domnevali, da se bo Svet sestel tudi v soboto zvečer. Na njem naj bi nadaljevali razgovore o mirovnih pogodbah s balkanskimi narodi, ki so jih začeli v petek v pogledu Romunije in Bolgarije. Sestanek pa je bil preložen, kot je razvidno iz gornjega uradnega poročila.

Britanski zunanji minister Bevin je obiskal ministrskega predsednika, takoj ko se je leta vrnil iz Skotake.

Diplomatski dopisnik BBC pravi, da sta oba državnika razpravljala o težkem položaju, ki je nastal v Svetu zunanjih ministrov. Takoj ko je namreč Svet začel razpravljati o mirovnih pogodbah za Balkan, so nastala težave, ki ne dovoljujejo hitrega napredka pogajanj. Včerajšnji sestanek, na katerem naj bi nadaljevali razpravo o balkanskih mirovnih pogodbah, je bil preložen. Medtem pa je imel sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov posebne razgovore z britanskimi in ameriškim zunanjim ministrom.

Svet se je ponovno sestel večer popoldne, vendar poročilo, ki so ga od končanega sestanka izdali, ne govori o vsebini sestanka.

Do dobro informiranih londonskih krogov ne mislijo, da bi sestanek prišel na mirno točko. Nasprotno mislijo, da se bo vedno upanje na pozitivne zaključke. To upanje je podprto z dejstvom, da so večer različne delegacije preučevale nove načine, ki naj bi premagali največje težave.

Diplomatski dopisniki pravijo, da se bo v prvih dnevih tega tedna videlo, če bo Svetu uspelo, da se spopade o glavnih potezih politike, ki naj jo zastopa. Namestniki zunanjih ministrov pa naj potem nadaljujejo delo po določenih smer-

nica ter poizkušajo sestaviti besedilo mirovnih pogodb ob koncu sedanjega zasedanja Sveta.

V članu, ki ga je objavila »Pravda«, je rečeno, da ni nepremostljivih težav.

Zadnja poročila Sveta zunanjih ministrov niso velika povedala: To je zaradi tega, ker se ve, da so jasne razlike v pogledih med Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo ter Združenimi državami z druge strani. V nekaterih krogih prevladuje pesimizem o uspehu konference.

Ko se je Svet pred dvema tednoma prvič sestel, so bila na dnevnem redu ogromna vprašanja in vsako vprašanje se je delilo še v več oddelkov, kateri niso pogosto bili zadosti jasno opredeljeni.

Kdor koli je študiral dnevni red, se je moral prepričati, da ni bilo mogoče v dveh tednih doseči končnega sporazuma o mnogih vprašanih Res je, da Svet doslej ni stvarno dosegel še prav nobene končne odločitve o najvažnejših vprašanih.

Cesto so zatirali, da so po prejšnji vojni nastale težave v zavezniških odnosih, ker so podcenjevali strasti in predsodke, ki nastanejo v tako veliki vojni. Morebiti je svet danes na istem. Danes, ko je hruščeje to hruščeje svetovne vojne v spominu vsakomur, ni nujno reševati samo nekatera vprašanja politične in gospodarske narave; danes je važno upoštevati oziroma, ne smemo pozabiti, da ta vojna ni bila vojna med narodi, temveč vojna med različnimi pogledi na svet in življenje, vojna, pri kateri je šlo za same osnove naše civilizacije.

Po odstranitvi fašizma in nacizma ostane naloga določiti, kaj je demokracija. Veliko so se govorili o poljmovanju demokracije v Sovjetski zvezi z ene strani in v Veliki Britaniji ter Združenih državah z druge strani. Takšna različna gledanja samo otežujejo vprašanja, ki jih je treba rešiti. Nesoglasje je očitno. Vsem ni mogoče, da bi se obdržali hladni in objektivni, medtem ko povod vstajajo problemi, ki so jih porodile strasti.

Vendar je dejstvo, ki nas veže:

bojevali smo se za to, da bomo danes človeštvu zagotovili svobodno življenje, ki ne bo ustrahovano in v katerem bo vsak posameznik imel priliko, da na svoj način dela za preprek človeštva. Ti nameni zahtevajo trajni mir in so vsem jasni. Zato je razumljiva naša nestrpnost zaradi zavlačevanja različnih vprašanj, ki so v zvezi s svobodno političnega udeleževanja v izvestnih delih Evrope.

RAZGOVOR S POLKOVNIKOM BOWMANOM

Problem brezposelnih v Julijski krajini

Zavezniška vojaška uprava ima načrte za rešitev vprašanja

Trst, 24. septembra

V zadnjih 24 urah je sprejel polkovnik Alfred C. Bowman, višji častnik za civilne zadeve v Julijski krajini, prošnje, naj izda ukrepe za preklje odpušča delavcev v Trstu in okolici, kot posledico ukinitve zakona, ki je delodajalcem prepovedoval odpuščati delavce, če niso imeli dovolj delovnega mesta.

Neki dopisnik VZN piše, da je trenutno položaj naslednji: ZVU upa, da v vprašanju zaposlitve ne bo težav, če pa pridejo, bo ZVU izpolnila svojo dolžnost ter zagotovila, da se bo bistveno delo opravljalo naprej. Za bodočnost ima ZVU načrte, ki bodo dali delo določenemu številu brezposelnih. Nametanje delavcev se vrši postopno in v etapah. Častnik za javna dela pri ZVU bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bo poosepil različne načrte za preskrbo produktivnega dela.

Od prejšnjega (sobotnega) večera so se dogodki v zvezi z delavskim položajem razvijali takole: častnik ZVU, major H. B. Bradbury je si-

Kardeljova izjava o slovenski Koroki

London, 25. septembra

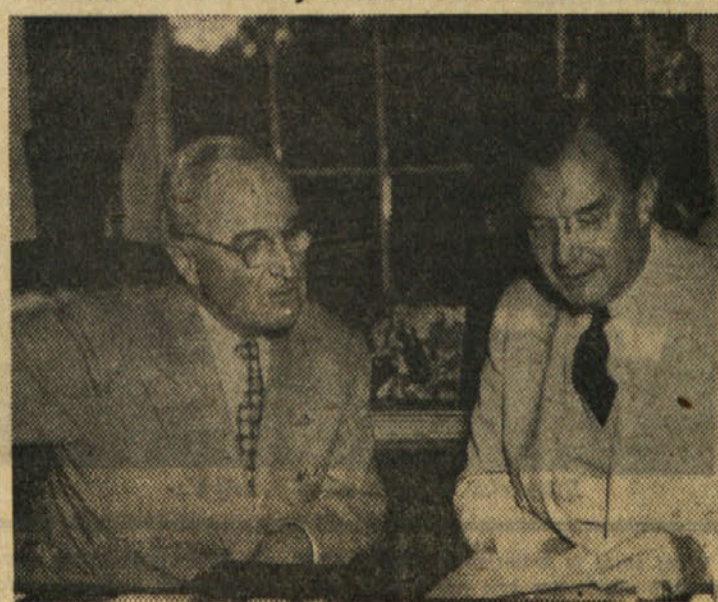
Podpredsednik jugoslovanske vlade in vodilna osebnost jugoslovanske komunistične stranke Edvard Kardelj je v petek izjavil svetovnemu tisku: »V zvezi z jugoslovanskimi zahtevami za spremembo meje z Avstrijo, se to nanaša samo na pas Koroke, ki je naseljena s Slovenci in ki teče vzdolž jugoslovanske meje ter ne obsega obširnega ozemlja. Ta pas ne vključuje Beljaka in je bolj popravek meje kot pa zahteva po novih ozemljih.«

Grške volitve

Atene, 24. septembra

Regent Damaskinos se je takoj po vrnitvi iz Anglije sestel z ministrskim predsednikom Voulgarisom. Listi javljajo, da je regent dejal, da morajo biti volitve rešene pred koncem leta. Vlada mora pravočasno odstraniti vse tehnične težave.

Sodba vojnim zločincem

Predsednik Truman pri razgovoru s sodnikom Robertom H. Jacksonom, ki je član mednarodnega sodišča za sojenje vojnih zločincev, kjer zastopa Združene države

DEMOKRATSKE BESEDE

ANGLEŠKI TISK

(Po Izvorju Thomasu)

IV

Podeželski tisk, najsi bo dnevni ali pa tedenski, na splošno zastopa v svojih uvodnih političnih stališčih — konservativno, liberalno in včasih tudi laburistično, v presoji vesti in člankov pa je do vseh strank skoraj vedno zelo uravnotežen. Lokalni izdajatelj mora izdajati zrcalo vsega delovanja v svojem področju ne glede na politično razpoloženje. Lokalni časopis je mestna ustanova kot trini dan.

Lastniški tiska

Britanski tisk kaže najrazličnejše vrste lastništva, ki si ga je mogoče misliti. Če pristajemo »London Gazette«, imamo en časopis, katerega lastnik in izdajatelj je kralj. Večina londonskih časopisov je običajno rodbinska lastnina; enako je tudi a podeželskimi listi. Na Prinsing House Squaru (trg, kjer je uredništvo »Timesa«) je še vedno eden izmed Walterjev, kot je bil tam leta 1785, toda od 1. 1922 ima nadzorstvo nad »Timesom« major, oziroma danes pod-polkovnik J. J. Astor; rodbina Cadbury ima nadzorstvo nad listoma »News Chronicle« in »Star«, Lastniki ali pa nadziralci ostalih londonskih časopisov so posamezniki, ki pa včasih tvorijo tudi dinastijo kot je dinastija Walterjev. Lastnik »Observerja« je lord Astor (brat podpolkovnika Astorja), lord Beaverbrook pa nadzira »Daily Express«, »Evening Standard« (tvojen stendard) in »Sunday Express«, Lastnik »Daily Mail« in »Daily Mirror« je spremljajoči se odbor delničarjev. Lastnik »Daily Herald« je do 41% delnic glavni svet kongresa »Trade Unions«, ostalih 51% pa ima tiskovna zadruga »Odhams Press Ltd.« Lastnik »Reynolds News« je združeno gibanje; ker so njegovi čitatelji v glavnem združniki, lahko na splošno rečemo, da so njegovi lastniki združniki. Danes sicer nimamo nobenega aktualnega primera združeno-izdajateljskega lastništva. Vsi pa so časopisje je povabili svoje osebe, naj podpisane delnice svojega lastnega lista, in sicer posebno takrat, kadar so bili listi na smrt bolni. Dasi »Daily Worker« tehnično ni last komunistične stranke, so ga vendarle v glavnem vzdrževali z darovi in prispevki komunistov, »Morning Advertiser« je osamljen primer časopisa s trgovskim lastništvom — Združena pooblaščenih dobaviteljev.

Časopisne skupine

Glavna poteka časopisnih finan-tega atolete je bila rast družb, ki so nadzorovale vrsto časopisov. Prva se je razcepila v pogledu svojih koristi (te koristi pa niso tako obsežne, zdaj, kot so bile pred nekaj leti, ko sta tej skupini pripadala tudi »Daily Mirror« in »Sunday Pictorial«) (sandi pikto-rieli). Lastnik teh dveh časopisov je bil neprecenljivo se izpremenjajoče telo delničarjev; izjemo tvorijo samo sveženj delnic, ki jih imajo banke v korist neznanih delničarjev. Te delnice pa tvorijo le manjšinski del skupina Harma-worth, na katero je prešla glavna dediščina dveh bratov Harma-worth (vilkonta Northcliffe in prvga vikonta Rothermeha). Prva družba je »Associated Newspapers Ltd.« (Združeno časopisje), ki je lastnik listov »Daily Mail«, »Over-seas Daily Mail« (ovvirska dajil meji), »Sunday Dispatch« (sandi dispel) in londonskega »Evening News« (evning njuz). S pomočjo podrejenih družb je lastnik ali pa nadzoruje osem podeželskih večer-nikov in šest podeželskih tednikov. Ima tudi osnovni delež pri »Anglo-Newfoundland Development Co. Ltd.« (Anglo-novotundlandsko go-spodarska družba), s katero ima pogodbo, da od nje dobiva vse tiskovine (papir, na katerem tiskajo časopise) do leta 1958. Podeželske časopise te družbe izdajajo v krajih Cheltenham, Derby, Gloucester, Gainsby, Hanley, Hull in Swansea. Zelo pomemben odstotek kapitala »Associated Newspapers Ltd.« ima »Daily Mail« in »General Trust Ltd.«. Predsednik obeh družb je visokot Rothermeh, toda njegov finančni interes ni takšen, da bi mu dal nadzorstvo nad časopisi te skupine. Njegov oče, umrl lord Rothermeh, je v svojim osebnim vplivom izvajal nad skupo precejšnjo mero nadzorstva, posebno nad »Daily Mailom«; priznavajo mu tudi, da je ta list dobro vodil.

Do leta 1837 se je lahko upravičeno govorilo tudi o taki imenovanji Berryjevji skupini, ki sta jo nadzirala dva brata, in sicer lord Camrose in lord Kemsley. Nekaj časa je vodila ta skupina na podežju ostro konkurenco s Harma-worthovo skupino. Leta 1937 pa sta brata svoje koristi razdelila. (Nadaljevanje prihodnje)

KITAJSKI KOMUNISTI SO POPUSTILI

MAO TSE TUNG O DOGOVORIH S ČUNGKINŠKO VLADO

Cungking, 24. septembra

V teku sobotne prve tiskovne konference z zavezniškimi dopisniki je vodja kitajskih komunistov Mao Tse Tung izrazil zaupanje v izid dogovorov s predsednikom Čungkingom.

Poudaril je, da se je treba izogibati državljanske vojne na Kitajskem, kajti češela potrebuje politiko za obnovo mira. Na mirnem in demokratičnem način bi se mogla doseči enotnost v notranjosti dežele. Komunistična stranka je pripravljena propustiti tudi v pogledu zmanjšanja števila vojakov v osvojenih predelih.

»S svoje strani želimo — je dejal Mao Tse Tung — da bi bile naše čete soudeležene pri japonski predaji, da bi bili izdajalci in pa čete, ki so bile v japonski vojaški službi, strogo kaznovane, da se izvede odgovarjajočo preobnovo v vojski, ki bo branila svobodo in pravico naroda, ter da bi se ustanovala demokratska vlada.«

»Prepričan sem — je nadaljeval Mao Tse Tung — da bi s prisadovanjem in medsebojnimi sporazumi bilo mogoče doseči sporazum, ki bi bil samo začasen, marveč tak, da bi zagotovil trajni mir.

Dvomim, da bi pogajanja propadla. Vsekakor bo kitajska komunistična stranka ostala zvesta svojji politiki in se izogibala državljanske vojne. Če se sestavljene koalicijske vlade, bodo kitajski komunisti pripravili sodelovati s Čungkingom za ustvaritev nove, svobodne, bogate in močne Kitajske.

Damaskinos o Epiru in Dodekanezu

Pariz, 24. septembra

Grški regent patriarh Damaskinos je govoril grškim naseljencom v Parizu ter izjavil, da ne bo zamenjal nobene prilike, dokler ne bodo urešenične grške želje glede Epira in dodekaneskih otokov.

Damaskinos in njegov namestnik se v soboto zapustila Pariz in s letalnim letalom angliškim letalom odletela v Atene.

Usoda japonske vojne industrije

Navodila MacArthurju - V kratkem bodo zaprli 33 japonskih vojnih zločincev

Washington, 24. septembra

Predsednik Truman je nasvetoval ameriškim zasedbenim četam, naj bodo naklonjene spremembam japonske vlade. To sporočilo so javili iz Bele hiše.

»Glavni namen ameriškega programa je, da se zavaruje, da Japonska ne bo več znano ogražala Združenih držav in svetovne varnosti.«

Da bi Amerika ta program lahko izvedla, je dobil MacArthur navodila, naj odvzame poraženim Japoncem vsjo njeno vojno industrijo in naj omeji ostalo japonsko industrijo na proizvodnjo, ki nima za vojno nobene važnosti in pomena. Bela hiša je javila, da je ta pro-

Ali bo UNRRA ustavila dobave Evropi?

R. G. A. Jackson, osebni predstavnik glavnega direktorja ustanove UNRRA, je te dni v Londonu izjavil, da mora ustanova z vsa naglico poslati šito v Dalmacijo. Dejal je, da mora ustanova na ta način preprečiti lakoto v južnoevropskih državah; lakoto, pri kateri »gre za dneve«.

Podatki je tudi, da bo morala ustanova UNRRA še pred koncem leta prenehati s delovanjem v Evropi, če ji ameriški kongres ne bo dovolil novega kredita v višini 550 milijonov dolarjev.

Churchill v Montecarlo

Pariz, 24. septembra

Biški ministri predsednik Churchill je odpotoval iz Italije, kjer je preživel politično, in dospel v Montecarlo.

Med njimi so 4 ladje ustanove UNRRA, na katerih je raznovrsten tovar za Jugoslavijo. Na eni imed ladji je 380 konj, večina plemenskih konj. Skoraj vse živali so bile je raztovorjene, ostati pa morajo v pristanišču.

Do stavke je prišlo v času, ko je v pristanišču večje število ladij kot kdaj koli prej v teku anglo-ameriške zasedbe.

Jutri bodo začeli vojski tehničnih oddelkov britanske armade izkrcavati tovar živil, ki je namenjen anglo-ameriškim silam v Julijski krajini in Avstriji. Prav tako bodo tudi razkladali živila, ki jih je v pristanišču pripeljala Zavezniška vojaška vlada za prebivalstvo tržaškega področja. Pri tem delu bodo pomagali nemški vojni ujetniki. Tehnične enice bodo delo nadzirale.

Dopisnik VZN so obvestili, da bo postal položaj, kakršen je niso prizadete, da si tramvaj na vozi. Edini časopis, ki bo danes popoldne v Trstu izšel, bo »Glas Zveznikov«.

V načrtu je, da bo jutri kot običajno izšel »Glasnik Al-leato«.

Visok zavezniški častnik je da-

Začetek splošne stavke

14 ladij stoji neraztovorjenih - Jutri prevzamejo delo v pristanišču vojski in nemški ujetniki

Trst, 24. septembra

O polnoči in danes popoldne se je v Trstu začela splošna stavka, do katere je prišlo zaradi postopnega odpušča delavcev iz industrijskih podjetij, kjer ni zadosti zaposlitve.

Skoraj vse trgovine so zaprte. Na cestah je bilo videti nekaj žena, ki so nosile kruh. Ko jih je dopisnik VZN vprašal, kje so ga dobile, so mu odgovorile, da so ga kupile v bližnji trgovini.

Glavne posledice stavke so se pokazale v tržaškem pristanišču, kjer je bilo ustavljeno izkladanje iz 14 ladij.

Med njimi so 4 ladje ustanove UNRRA, na katerih je raznovrsten tovar za Jugoslavijo. Na eni imed ladji je 380 konj, večina plemenskih konj. Skoraj vse živali so bile je raztovorjene, ostati pa morajo v pristanišču.

Do stavke je prišlo v času, ko je v pristanišču večje število ladij kot kdaj koli prej v teku anglo-ameriške zasedbe.

Jutri bodo začeli vojski tehničnih oddelkov britanske armade izkrcavati tovar živil, ki je namenjen anglo-ameriškim silam v Julijski krajini in Avstriji. Prav tako bodo tudi razkladali živila, ki jih je v pristanišču pripeljala Zavezniška vojaška vlada za prebivalstvo tržaškega področja. Pri tem delu bodo pomagali nemški vojni ujetniki. Tehnične enice bodo delo nadzirale.

Dopisnik VZN so obvestili, da bo postal položaj, kakršen je niso prizadete, da si tramvaj na vozi. Edini časopis, ki bo danes popoldne v Trstu izšel, bo »Glas Zveznikov«.

V načrtu je, da bo jutri kot običajno izšel »Glasnik Al-leato«.

Visok zavezniški častnik je da-

nes obžaloval dejstvo, da je do sedanja glavnega posledica stavke za sedanje razkladanje ladij z blagom, bi ga tako nujno potrebuje to področje.

Polkovnik Bowman sprejel odposlanstvo krajevnih strank

Zastopniki krajevnih demokratske, socialistične, akcijske, komunistične in liberalne stranke so se danes zjutraj na lastno prošnjo sestali s polkovnikom Alfredom C. Bowmanom, višjim častnikom za civilne zadeve v Julijski krajini, da bi dosegli spremembo stavke odredbe ZVU, ki določa, da smejo nekatere vrste industrije, na področju, ki je pod zavezniško za-sedbo, odpuščati delavce, za katere ni dela.

Ko je polkovnik Bowman razložil okoliščine, ki so bile odločilne za objavo te določbe, je povedal delegaciji, da te odločbe ne bo umaknil. »Odlučitev je padla«, je dejal častnik. »Mi bomo vztrajali pri njej.«

Govornik je dejal, da je bila želja delegacije, obrazložiti težave in zapletljive sedanje stavke in da morajo odgovorni industriji s pomočjo in pod vodstvom ZVU storiti, da bodo dosegli zadovoljivo rešitev te stiske.

Polkovnik Bowman je naglasil, da je bila njegova želja, da bi odločaji med delodajalci in namestniki na zasednem področju razvijali po načelih, katerih se držijo v demokratskih državah. »Izvestne okoliščine, ki vladajo v našem okolišču, to preprečujejo«, je podčrtal polkovnik Bowman.

Polkovnik je tudi predložil delegaciji, da so mnoga podjetja plačevala delavce, ko ni bilo za njih nobenega dela. To je položaj, ki običajno nima primere v Veliki Britaniji ali Združenih državah. Tako so postopali dal časa kot so prvotno namenili. Delodajalec je bilo dano dovoljenje, je nadalje-

val polkovnik, nikakor pa nalog, da lahko odpušči nekaj delavstva, ki so ga do zdaj plačevali.

Polkovnik Bowman se je za-hvalil delavskemu zastopstvu za zanimanje, ki ga je pokazalo za splošni položaj in je objubil, da se ne bo štedilo z napori za doseg zadovoljive rešitve. V tej zvezi, je izjavil polkovnik, bo gospodarski oddelek Zavezniške vojaške uprave imel sestanke z različni zainteresiranimi činitelji in skupinami, s katerimi bo razpravljal o načinu, da se olajša položaj.

Stavka v Tržiču

Dva predstavnika stranke de-ja Partito d'Azione iz Tržiča, ki sta izjavila, da prihajata tudi v imenu kršćansko-demokratske, socialistične in liberalne stranke iz tega bližnjega mesta, sta obiskala polkovnika Alfreda C. Bowmana, da predložita formalno prošnjo proti letakom, katere so v velikem številu v teku zadnje noči razširili po Tržiču. Izjavili so, da bodo v primeru, da stavka dobi politični značaj, njihove stavke odredke znova-zastopale korist delavstva.

Letaki so se glasil:

»Zmaga jugoslovanske demokracije v Jugoslaviji. Delavci! Mi vsi se moramo pridružiti progresivni demokraciji. Mi zahtevamo delo in enakost. Vsi se moramo združiti v boju in samo v jugoslovanski Ti-tov demokraciji bomo uživali resnično svobodo. Živeli partizani, živela svoboda! Eden izmed predstavnikov je izjavil, da so v teku notni »neznani storilci« razdelili preko 10.000 takšnih letakov. Polkovnik Bowman je podčrtal, da je pravica do stavke v demokracijah zajamčena in da ni njegov namen, da bi jim svetoval, kakšne ukrepe naj storijo. Če mislijo, da je stavka dobila politični značaj in žele odločiti svoje nadaljnje sodelovanje, bo zelo vesel, da sliši njihovo mnenje, toda o tem morajo sami odločiti.

Iz Jugoslavije

Pred kratkim so Hrvti v Dublji napravili nabiralno akcijo za pomoč Srbom v Kostanjskem okrožju. Pri tej nabiralni akciji so nabrali 3738 konj živinjskih potrebščin, 1886 oblačilnih predmetov in posteljnine ter 80 kosov razne posode in jedilnega pribora.

V Split so prispele znani sovjetski umetniki, književnik Boris Gorbato in filmska umetnica Tatjana Kirilovna. Ko sta si razgledala Split, sta sovjetska umetnika odpotovala s načelnikom prosvetnega oddelka narodnega odbora v okolico Splita, kjer se bosta zadržala nekoliko dni.

Letošnja jesenska žetev v Hrvatskem Primorju je bila slaba zaradi velikega deževja. Zato je vprašanje estve velikega pomena. Namernarajo zasejati večjo površino zemlje s živinsko krmo, ker jo je preteklo leto zelo primanjlovalo. Hrvatsko poljedelsko ministarstvo je zagotovilo večjo količino semena, tako tudi precejšnjo količino umetnega gnojila. Drugo vprašanje za uspešno letošnjo žetev je primanjlovanje vprežne živine. Ta nedostatek je delno odstranjen, ker je vojska izročila okrog 120 konj ki jih je prejela od ustanove UNRRA. To živino bodo posojali iz kraja v kraj, da bodo mogli tako povsed opraviti potrebna jesenska dela.

V vojnem času je pretrpelo veliko škodo mnogo vasi zagrebške okrajša. Mladina zagrebškega okrajša je zato pripravila nabiralno akcijo, predvsem za vas Hruševac. V kratkem času so nabrali 45.000 din.

